

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΑΒΑΤΩΝ - 9521217

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 21/05/2024

Σχολική Μονάδα: 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΑΒΑΤΩΝ - 9521217

Στόχος Βελτίωσης:

Να αναδειχθεί η σημασία των συνεργατικών μορφών διδασκαλίας και μάθησης ως διδακτικού παραδείγματος, καθώς και τα εμπόδια που θέτει στην εφαρμογή τους το ισχύον σχολικό πρόγραμμα σπουδών. Να αναδειχθεί η δυνατότητα λειτουργίας της σχολικής τάξης ως κοινότητα μάθησης, σε ένα σχολικό πλαίσιο δημοκρατίας και ισοτιμίας. Να αναδειχθούν η στάση και οι απόψεις των εκπαιδευτικών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, ο προβληματισμός που αναπτύσσεται εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας και τα αιτήματά της.

Σχέδιο Δράσης: Οι συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης ως εργαλείο ανάπτυξης των διαπροσωπικών και διομαδικών σχέσεων, ενδυνάμωσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών/τριών, εμπέδωσης κλίματος συνεργασίας και ενότητας μεταξύ των μελών της ομάδας και κατανόησης τόσο των δικών τους αναγκών και συναισθημάτων όσο και των άλλων. Οι στάσεις και οι απόψεις των εκπαιδευτικών απέναντι στη συνεργατική διδασκαλία και μάθηση.

Αξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΔΑΡΤΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση ευνοεί την ανάπτυξη των διαπροσωπικών και διομαδικών σχέσεων, την ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησης των μαθητών/τριών, την εμπέδωση κλίματος συνεργασίας και ενότητας μεταξύ των μελών της ομάδας και την κατανόηση τόσο των δικών τους αναγκών και συναισθημάτων όσο και των άλλων. Ταυτόχρονα μπορεί να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για την ισότιμη αντιμετώπιση μαθητών/τριών και την άμβλυνση σχολικών ανισοτήτων που αντανακλούν ανισότητες κοινωνικής προέλευσης, φύλου, εθνικής και φυλετικής καταγωγής. Η ανάδειξη της σημασίας των συνεργατικών μορφών διδασκαλίας και μάθησης ως διδακτικού Παραδείγματος, των εμποδίων που θέτει στην εφαρμογή τους το ισχύον πρόγραμμα σπουδών, καθώς και των απόψεων των εκπαιδευτικών και του προβληματισμού που αναπτύσσεται στο εσωτερικό της εκπαιδευτικής κοινότητας για τις δυνατότητες εφαρμογής τους στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, μπορεί να καταδείξει τις αναγκαίες παρεμβάσεις για τον μετασχηματισμό των σχολικών τάξεων σε κοινότητες μάθησης, σε ένα σχολικό πλαίσιο δημοκρατίας και ισοτιμίας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε διαδικτυακή επιστημονική ημερίδα για τη διεθνή εμπειρία από συνεργατικά, δημοκρατικά μοντέλα στο Δημόσιο Σχολείο. (Μάρτιος 2024)
2. Συμμετοχή σε Πανελλαδική επιστημονική διαδικτυακή ημερίδα με τίτλο: «*Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης, ως εργαλείο ανάπτυξης διαπροσωπικών και διομαδικών σχέσεων*». Στο πλαίσιο της ημερίδας θα παρουσιαστούν τα δεδομένα και τα συμπεράσματα έρευνας που διεξήχθη σε εθνικό επίπεδο για την καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών. (Μάρτιος - Απρίλιος 2024).

3. Ηλεκτρονική έκδοση πρακτικών ημερίδας (Απρίλιος - Μάιος 2024).

4. Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα (Μάιος 2024).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

v

Για την υλοποίηση της Δράσης απαιτείται:

1. Η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, παιδαγωγούς και ερευνητές που ασχολούνται με τις συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας.
2. Η στατιστική επεξεργασία και η επιστημονική παρουσίαση της ερευνητικής καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών.
3. Η χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας. Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η προβολή σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και διεθνών εμπειριών.
2. Η ανάδειξη των απόψεων των εκπαιδευτικών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Ο προβληματισμός που αναπτύσσεται εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας και τα αιτήματά της.
3. Η κατάδειξη των προβλημάτων που αφορούν στη στάση και τις ενέργειες της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιστημονική ημερίδα.
2. Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης (e-book)
3. Η υλοποίηση του σχεδίου υποτιτλισμού των παιδαγωγικών θέσεων, μεγάλων παιδαγωγών.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης δεν ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την κείμενη νομοθεσία για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης ως προς τη βελτίωση της σχολικής μονάδας (σχετικές οδηγίες του ΙΕΠ <https://iep.edu.gr/el/odigoi-kai-ergaleia-m>). Ο άξονας που επιλέξατε να εφαρμόσετε το σχέδιο δράσης και οι ενέργειες που καταγράψατε είναι πολύ γενικές και δεν επικεντρώνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δεδομένα της σχολικής σας μονάδας ώστε να στοχεύουν στην βελτίωσή της.

Β. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

10 Μαρτίου 2024: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Μαθαίνοντας με τις συνεργατικές παιδαγωγικές.

Διαδικασίες και εργαλεία για το σχολείο» με εισηγητή τον **Sylvain Connac**, Καθηγητή en sciences de l'éducation à l'université Paul-Valéry de Montpellier.

19 Απριλίου 2024: Συμμετοχή και παρακολούθηση διαδικτυακής ημερίδας: «Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης. Ερευνητικά δεδομένα και επιστημονικές προσεγγίσεις».

Εισηγητές/τριες **1. Αλεξάνδρα Ανδρούσου**, Καθηγήτρια του TEΑΠΗ, του Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Πέτρος Χαραβιτσιδης, Επ. Καθηγητής του TEΑΠΗ, του Πανεπιστημίου Αθηνών.**3. Νίκος Χανιωτάκης**, Επ. Καθηγητής στο Π.Τ.Δ.Ε, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. **4. Ελίνα Τσιρόγκα**, υπ. διδακτόρισα στο TEΑΠΗ/ΕΚΠΑ - στατιστική αναλύτρια.

Απρίλιος - Μάιος 2024: Ηλεκτρονική έκδοση πρακτικών ημερίδας.

Ιανουάριος 2024: Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

α) Η διαρκής ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών με τη μαζική συμμετοχή τους στις δράσεις.

β) Η ανάδειξη των υλικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

γ) Ο εξοπλισμός των εκπαιδευτικών με τα αναγκαία εργαλεία θεωρητικής θεμελίωσης των συνεργατικών μορφών διδασκαλίας και μάθησης.

δ) Η αποτύπωση και καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης και το βαθμό δυσκολίας της διδασκόμενης ύλης με τη δυνατότητα εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

ε) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη συζήτηση στο σύνολο της

εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η συλλογική εργασία και δράση όλων των συμμετεχόντων.
- β) Η πληρότητα του εργαλείου (ερωτηματολόγιο) καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- γ) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.
- δ) Η ιστορική και κοινωνική διάσταση, όπως αυτή αποτυπώνεται στις παιδαγωγικές ταινίες, διαμορφώνοντας προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

- α) Η απουσία διαλόγου με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών, με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο επιλέγει τη λογική της επιβολής και του αυταρχισμού. Το γεγονός ότι οι προτάσεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου, η γνώμη και οι απόψεις των εκπαιδευτικών δεν συζητούνται, με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.
- β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίζονται οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: <https://youtube.com/live/J4v1IuTkDdY?feature=share> (Gr)

<https://youtube.com/live/90tyQAgyllo?feature=share> (Fr)

Video 2: <https://www.youtube.com/watch?v=Tnr2SXW8O5g>

Ερωτηματολόγιο:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSchzkbrUF7HdhLTuy9yzM55z5rN96bmRLOpys1nXUMWf6Dl8g/view>

Κείμενο 1:

http://doe.gr/wp-content/uploads/2024/05/%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%9A%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%91-10_3.pdf

Κείμενο 2: <https://doe.gr/%cf%80%cf%81%ce%b1%ce%ba%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ac-19-4-2024/>

Παιδαγωγικές ταινίες:

<http://doe.gr/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-2024/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και η συλλογική εργασία για τη διαμόρφωση, αποδελτίωση, τεχνική επεξεργασία και ερμηνεία ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων των ερευνητικών ερωτηματολογίων είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα το υλικό των υποτιτλισμένων ταινιών που παρήχθη, αποτελεί σημαντική συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής επιστήμης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Από την καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών αναδείχτηκε ότι η ποιότητα της παιδαγωγικής σχέσης, η διδασκαλία, και η σχέση των μαθητών με τη γνώση μπορούν να βελτιωθούν με την άρση των παραγόντων που εμποδίζουν την εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών μορφών μάθησης όπως:

- α) Ο αυξημένος αριθμός των μαθητών/τριών στην τάξη (σε 25 ανά τμήμα).
- β) Οι ανεπαρκείς κτιριακές και υλικοτεχνικές υποδομές.
- γ) Η διοικητική πίεση και οι αυξημένες αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών.
- δ) Η πίεση των μαθησιακών στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος και οι αυξημένες απαιτήσεις του Δημοτικού.
- ε) οι διαφορετικές ανάγκες των παιδιών.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Το υλικό που έχει παραχθεί να κοινοποιηθεί σε όλα τα σχολεία, τους Συλλόγους Γονέων όλης της χώρας και στα μέσα ενημέρωσης.

Προγράμματα επιμόρφωσης με άδεια για όλους τους εκπαιδευτικούς, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Εμβάθυνση στην έννοια της συνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης. Πώς οι συνεργατικές «παιδαγωγικές» (διαδικασίες, μέθοδοι, όροι και στοχοθεσία) ισορροπούν ανάμεσα στην ατομική διάσταση της μάθησης (δεν μαθαίνουμε όλοι ομοιόμορφα, η μάθηση απαιτεί ατομικό μόχθο και χρόνο) και τη μάθηση στα πλαίσια ομαδικής συνεργασίας στο εσωτερικό της θεσμισμένης παιδαγωγικής σχέσης;

Περαιτέρω επεξεργασία και μελέτη της καταγραφής-αποτύπωσης των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.